

Kendelse

afsagt den 20. august 2024

Sag nr. 2024-10242

[Klager]

mod

Kristeligt Dagblad

[Klager] har klaget til Pressenævnet over Kristeligt Dagblads afvisning af at bringe hendes kronik, idet hun mener, at god presseskik er tilsidesat.

Sagsfremstilling

[Klager] har indsendt kopi af skriftlig korrespondance mellem hende og Kristeligt Dagblad, hvor [Klager] ved mail af 30. juli 2024 rejste kritik af Kristeligt Dagblads dækning af psykiatrien og efterfølgende anmodede om optagelse af en kronik, som Kristeligt Dagblad afviste at bringe.

Kronikken har følgende rubrik og underrubrik:

”Kristeligt Dagblad misinformerer om psykiatri” og ”Ved helt ukritisk at bruge bestemte eksperter er Kristeligt Dagblad med til at vildlede befolkningen om psykiatri.”

Af kronikken fremgår videre blandt andet:

”Kristeligt Dagblad bragte i maj en forsideartikel om, ”at ældre over 65 bliver glemt”, når det handler om ADHD.

[Link til artikel 1]

Glemt? Det er dog et stærkt tendentiøst ord. Det lyder næsten som om, at disse ældre, der ikke er blevet diagnosticeret med ADHD, er blevet ladt i stikken. Men er de nu det?

Kristeligt Dagblads artikel kommer efter, at Politiken ultimo 2022 bragte en artikel – også på forsiden – om, ”at flere voksne opdager, at de har ADHD”.

[Link til artikel 2]

Hovedkilden i begge artikler er psykiater og professor ved Aarhus Universitet, [Professor 1]. [Professor 1] er en varm fortæller for diagnoser og medicin, men bliver desværre ofte brugt helt ukritisk som ekspert af mange journalister.

Medierne flyder over med ukritiske historier om ADHD, og alle lider tilsyneladende af denne bogstavs sygdom; Først var det de udadreagerende drenge, der fik diagnosen Damp. Så kom ADHD diagnosen til. Herefter var det de stille piger, som også var syge, det blev kaldt ADD, og for små ti år siden tog diagnosticeringen af voksne til. Senest er det så de ældre over 65 år, der er blevet "glemt". Så har vi vist fået alle med! Hvorfor tager vi det alvorligt? Det er useriøst og først og fremmest uvidenskabeligt.

Alle psykiatriske diagnoser er, som professor [Professor 2] fra [Forskningscenteret] Danmark udtalte til PsykiatriAvisen, usikre. Det er de, fordi de bliver fastlagt med baggrund i menneskers adfærd. Det er ikke som en brækket arm, hvor der er en klar patologi.

[Link til artikel 3]

Så hvordan kan [Professor 1] udtale sig så skræmsikkert, og er det overhovedet sandt det han siger? Ifølge [Professor 1] så er dem, der har ADHD født med det, og hvis ikke de bliver diagnosticerede, så udsætter de sig selv for fare.

"Med ikke diagnosticering følger risikofaktorer som vold og ulykker og vi kan ikke se alle dem der er døde for tidligt" udtalte [Professor 1] til Kristeligt Dagblad i maj. Hvordan skal det forstås? Bliver folk voldelige, hvis ikke de bliver diagnosticeret? Eller bliver de selv udsat for vold? Og hvorfor risikerer de at dø for tidligt? Hvor er dokumentationen for disse skræmmende udsagn?

Den findes mig bekendt ikke, og journalisterne på Kristeligt Dagblad har tydeligvis ikke engang spurgt efter den. Eller for den sags skyld hørt andre eksperter. Det er kritisabelt.

[...]

Psykiatrien vil gerne gøre eksistentielle og samfundsmæssige problemer til sygdomme, der kan medicineres. Men der kan være mange andre årsager end ADHD til at folk har svært ved at klare hverdagen; fattigdom, social isolation, dårlig opvækst, traumer, diskrimination osv. Derfor er det en voldsom vildledning af befolkningen at fortælle dem, at årsagen til deres problemer er en opdigtet bogstavs sygdom, som man har levet med hele livet uden at vide det. Det er faktisk forkert, for den psykiatriske diagnose ADHD kan ikke stilles med samme sikkerhed, som man gør med en lungebetændelse.

[...]

Konklusionen på denne gennemgang er, at der ikke er sikker evidens for brugen af ADHD medicin til voksne.

[Link til artikel 4]

"Der sker ofte det, at man forsøger at vise, at medicinen virker frem for at undersøge, om den virker. Dette er særligt påfaldende i forsøgene med ADHD medicin til voksne", sagde professor [Professor 2] til PsykiatriAvisen.

Psykiaternes tilknytning til industrien er altså ikke det eneste problem. Den forskning, der ligger til grund for godkendelsen af de lægemidler, der anvendes i psykiatrien, er også problematisk.

Tilbage står spørgsmålet om, hvordan anerkendte og landsdækkende medier, som får offentlig støtte, kan bringe så ensidige og faktisk forkerte historier. Hvis ikke medierne skal være demokratiets vagthunde, hvem skal så?

Når det gælder Kristeligt Dagblad er der grund til at undre sig endnu mere for avisens varemærke er tro, etik og eksistens.

Set i lyset af det burde avisen så ikke netop være på tæerne i denne sammenhæng? Psykiatrien har i flere årtier oplyst befolkningen om at psykiske sygdomme har sit ophav i hjernen, og at der er tale om kemiske ubalancer, som skal kureres med medicin. Men denne falske teori er for nylig blevet tilbagevist, og samtidig taler man internationalt om, at der er behov for et paradigmeskifte indenfor psykiatrien. Kristeligt Dagblad kunne gå foran og være med til at italesætte, at menneskers mentale sundhed ikke bare handler om kemi i hjernen, men snarere om ånd og eksistens.

[Klager] er aktivist, debattør, journalist og redaktør på [Mediet]”

[Klager] har til støtte for klagen anført, at den kronik, Kristeligt Dagblad har afvist at bringe, kritiserer deres journalistik, og at Kristeligt Dagblad har begrundet afvisningen med, at der i kronikken er en række ikke-underbyggende påstande, som Kristeligt Dagblad ikke har svaret hende på i forhold til, hvilke påstande der er ikke-underbyggende.

Endvidere har [Klager] anført, at afvisningen af hendes kronik er urimelig, da den er velskrevet, dokumenteret og med stor samfundsmæssig relevans.

I forlængelse heraf har [Klager] anført, at det nærmest minder om censur, og at Kristeligt Dagblad dermed hindrer en fri debat af et emne, som har stor betydning for de fleste mennesker.

Pressenævnets formand, Jens Kruse Mikkelsen, udtaler:

[Klager] har klaget over Kristeligt Dagblads afvisning af at bringe hendes kronik, idet hun mener, at god presseskik er tilsidesat.

Det er Pressenævnets opfattelse, at der gælder et almindeligt princip om, at redaktøren som udgangspunkt er berettiget til at redigere mediet og beslutte, hvad man vil bringe i avisen. Det bemærkes dog generelt, at en avis (redaktøren) på baggrund af sin egen eller sine medarbejderes adfærd kan have forpligtet sig til at bringe en given omtale.

Pressenævnet finder det ikke dokumenteret, at avisen har påtaget sig en forpligtelse til at bringe [Klager]s kronik.

Klagen afvises herefter som åbenbart grundløs, jf. medieansvarslovens § 43, stk. 2, nr. 1.

Det bemærkes i øvrigt, at spørgsmål i forhold til grundloven hører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence.